

• صاحب امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کرباسی • مشاوران: عباس عبدی و احمد زیدآبادی • سردبیر: محمد جواد روح • سردبیر آنلاین: افشین امیرشاهی
• دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد) • آرمن منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل) • علی ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه منقی (سیاست)
• الهه ابراهیمی (خبر) • آرش خاموشی (عکس) • هادی حیدری (طرح و کاریکاتور) • مدیر هنری: مهدی قربانی تبار • حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی
• مدیر اداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری • تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۵ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۸۸۷۳۵۲۰۷
• نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸، لیتوگرافی و چاپ: هم‌مین • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۹۱۳۰۴۱۴۲

از هشتگ توئیتری ثابت کارزار

کنشگری آنلاین در پرونده فساد چای دیش چه‌معنایی دارد؟

محمد رهبری

دکتری جامعه‌شناسی سیاسی

سکوت یا انفعال بسیاری از مردم در ماه‌های اخیر در مواجهه با بحران‌ها و فشارهای اجتماعی، برخی را به این نتیجه رسانده که مردم منفعل شده، ناامید هستند و دیگر کنش اعتراضی نخواهند داشت. بر مبنای همین تصور نیز، برخی از مسئولان تصور می‌کنند که دیگر هر فشاری به جامعه وارد شود، کسی معترض نشود و نخواهد شد و بر همین مبنای اقدام به سیاست‌گذاری می‌کنند. اگر چه در ماه‌های گذشته شواهدی در تأیید این تصور می‌شد ارائه کرد، اما واقعیت این است که جامعه سیال و پویاست و همواره بر یک شکل نمی‌ماند.

اکنون نیز فضای جامعه ایران با فضای سه‌ماه پیش متفاوت است؛ نشانه آن را در واکنش‌ها به ماجرای «صادق بوقی» و «چای دیش» می‌توان دید؛ پس از مدت‌ها مردم نسبت به برخی موضوعات روز جامعه، واکنش نسبتاً گسترده‌ای به یک موضوع نشان دادند. پرونده فساد چای دیش از این حیث قابل مطالعه است و می‌تواند نشان دهد که چطور واکنش جامعه به یک موضوع برانگیخته می‌شود.

با طرح موضوع فساد چای دیش، کاربران توئیتری به این فساد واکنش نشان دادند، داده‌ها نشان می‌دهد که همه گروه‌ها و طیف‌های سیاسی، هر یک با رویکردی متفاوت علیه این موضوع نوشته‌اند؛ گروهی دولت رئیسی را مقصر وقوع این فساد معرفی کردند و گروه دیگری این پرونده را نشانه فسادستیزی این دولت دانستند. این واکنش‌های توئیتر حدوداً ۱۰ روز ادامه یافت. فارغ از کشمکش‌های سیاسی بر سر این موضوع، آنچه جلب توجه می‌کرد، شدت واکنش‌ها بود. در قیاس با خیلی موضوعات دیگر، نظیر افزایش سن بازنشستگی، واکنش‌ها به این مسئله گسترده‌تر بود چرا که همه گروه‌های سیاسی در توئیتر، در آن مشارکت گسترده داشتند. همین واکنش‌ها، منجر به افزایش حساسیت عموم مردم نیز شد که در پلتفرم‌های دیگر نظیر اینستاگرام هم نمایان شد. با این حال، برخلاف بسیاری از موضوعاتی که خیلی زود فراموش می‌شوند، این موضوع همچنان داغ باقی ماند. درست از زمانی که توجهات به پرونده فساد چای دیش در توئیتر و شبکه‌های اجتماعی فروکش کرده بود، موجی از امضاها روانه کارزار با عنوان «درخواست ارائه گزارش دقیق و روشن تخصیص ارز به واردات چای» شد. این کارزار در لحظه تنظیم این گزارش بیش از ۲۳ هزار امضاء گرفته که ۷۵ درصد آن در همان ۵ روز اول، پس از راه‌اندازی کارزار، ثبت شده است و فقط در دومین روز پس از راه‌اندازی آن، حدود ۷ هزار نفر این کارزار را امضاء کرده‌اند. محمد فاضلی، نویسنده این کارزار بود و شکی نیست که شبکه روابط او در جلب این میزان امضاء تأثیرگذار بوده است. اهمیت ۲۳ هزار امضاء آنجا روشن می‌شود که بدانیم در توئیتر فقط ۱۳ هزار توئیتر (بدون در نظر گرفتن ریپلای و ریتویت)، در این رابطه منتشر شده بود. این اعداد کمی نامتعارف است؛ چرا که توئیتر در راحت‌تر از امضای یک کارزار است و زمان کمتری می‌برد.

پس چرا تعداد امضاها این کارزار، آن هم در شرایطی که مردم ناامید از هر نوع کنشگری تصور می‌شوند، تا این تعداد افزایش یافت؟ رمز افزایش امضاها این کارزار را باید در نحوه معرفی آن به جامعه جست‌وجو کرد. می‌توان فرض کرد که شبکه روابط محمد فاضلی، در سه روز اول امضای این کارزار، به امضای آن مبادرت کرده‌اند یعنی بیش از ۱۲ هزار نفر. پس از آن نیز با برجسته‌شدن موضوع در رسانه‌ها و معرفی کارزار در شبکه‌های اجتماعی مختلف، امضای آن تا ۲۳ هزار امضاء نیز پیش رفته است. اما در این میان باید اقداماتی توسط محمد فاضلی نیز صورت گرفته باشد که تعداد امضاها تا این اندازه رشد کند. او مرتب در شبکه‌های اجتماعی خود، مثل توئیتر و در میان شبکه روابطش، آپدیت‌های جدید از این کارزار داده است. تأثیر این کار چیست؟ او با این اطلاع‌رسانی‌ها باعث شده تا اولاً دیگران از این کارزار مطلع شوند و ثانیاً این تصور در شبکه ارتباطی او ایجاد شود که دیگرانی هم هستند که به این موضوع اعتراض می‌کنند. همین امر دیگران را ترغیب کرده است که به امضای این کارزار مبادرت کنند.

البته این میزان امضاء فقط با این پدیده نمی‌توان توضیح داد. آن دو هزار نفر اولی که این کارزار را امضاء کردند، اینجا نقش تعیین‌کننده‌ای داشته‌اند. آن‌ها تحت‌تأثیر افزایش امضاها نبوده‌اند و حتماً انگیزه دیگری در امضای این کارزار داشته‌اند؛ در اصل آن انگیزه موتور محرک این کارزار بوده است. آن انگیزه همان چیزی است که نشان می‌دهد جامعه ایران با سه‌ماه پیش، تفاوت کرده و پتانسیل اعتراضی در آن افزایش یافته است. آن انگیزه چیست؟ اینکه گروهی از مردم می‌خواهند بگویند، ما ساکت نیستیم. حتی اگر امضای مان در تغییر سیاست‌های شما اثر نگذارد، می‌خواهیم بدانید که به سیاست‌های تان اعتراض داریم. فاضلی خودش این نوع کنشگری را «اصرار و مقاومت نامحدود برای تحقق خواسته‌ای محدود» توصیف کرده است. این نوع مقاومت را باید به فال نیک گرفت و آن را نشانه دیگری از پویایی جامعه ایران و تغییر نسبت به ماه‌های گذشته دانست.

عکس: آرش شاه‌محمدی

سوپر استار در کسوت وکیل

شهاب حسینی با سریال «گناه فرشته» به کارگردانی حامد عنقا به شبکه نمایش خانگی بازگشت

یکدیگر می‌توانند به همدیگر انرژی داده و از این طریق اگر وزن هر دوسوی ماجرا به اندازه‌ای باشد که تقابل و حس توأمان دافعه و جاذبه را ایجاد کنند، موتور محرک سریال به‌خوبی در ریتم اصلی خود به حرکت ادامه می‌دهد. به‌توجه به برخی اخبار و حواشی منتشرشده از سریال، به‌نظر می‌رسد درام تبلیغ «گناه فرشته»، درباره دختری بی‌گناه است که ظاهراً نمی‌توان بی‌گناهی‌اش را ثابت کرد. حامد عنقا همانند سریال قبلی‌اش که تهیه کرده بود یعنی؛ «آقازاده» - که تقابل خیر و شر را به دو وزن و قطب متضاد تبدیل کرده و مخاطب سعی می‌کند این تقابل را دنبال کند - حالا در «گناه فرشته» نیز ترکیب حضور امیر آقایی و شهاب حسینی در دو قطب مختلف سریال می‌تواند به جذابیت‌های این اثر بیفزاید. شهاب حسینی سومی‌ترین تجربه بازیگری در نمایش خانگی را بعد از سریال «شهرزاد» و «پوست شیر» پشت سر می‌گذارد و نشان می‌دهد در انتخاب‌هایش با وسواس بیشتری حرکت می‌کند تا کارنامه حضورش در نمایش خانگی معطوف به آثار باکیفیت باشد. ازسوی دیگر امیر آقایی نیز که پیش‌ازاین در نقش نینما بحری در سریال «آقازاده» خوش درخشیده بود، در سریال «خون سرد» نیز در نقش یک دکتر کالبدشکاف پزشکی قانونی که قاتل آدم‌بدهای داستان است، بازی قابل‌قبولی ارائه داد. حالا تقابل و حضور این دو بازیگر که از وزن‌های مهمی در بازیگری برخوردارند، می‌تواند این سریال را به یکی از تماشایی‌ترین محصولات نمایش خانگی بدل کند. باید منتظر «گناه فرشته» و بازی دیدنی شهاب حسینی در نقش حامد تهرانی و امیر آقایی در نقش نوید عشیری باشیم.

دوران سرکشی لادن مستوفی

شاید به‌یادماندنی‌ترین تصویر از لادن مستوفی در ذهن همه مخاطبان؛ حضور او در سریال «دوران سرکشی» - به کارگردانی کمال تبریزی باشد. تصویر یک مددکار اجتماعی که با دلسوزی بسیار سعی دارد، به دخترانی که در خانواده دچار خشونت خانگی شدند و با بی‌مهری مجبور به ترک خانه شده‌اند، کمک کند. شمایل و بازی درگیرکننده لادن مستوفی با چهره‌ای مصمم و نگاه دلسوز، در ذهن مخاطب باقی مانده است. اگر چه او بازیگری را از دهه ۷۰ و بازی در فیلم «روز واقعه» آغاز کرد اما گزیده‌کاری او باعث شده است بازی او در فیلم‌ها و سریال‌هایی که تا امروز نقش آفرینی کرده، به‌خوبی در خاطر مخاطب باقی بماند. مستوفی به‌خاطر چهره و فرم بازیگری‌اش، همواره در نقش یک زن حامی و کنترل‌کننده خانواده سعی کرده است در فیلم‌هایی بازی کند که فضای شخصیت به ویژگی‌های او نزدیک باشد. ازاین‌رو می‌توان رگه‌هایی از برخی ویژگی‌هایی که گفته شد را در نقش‌هایش نیز جست‌وجو کرد. او دهه ۸۰ حضور فعال و پرکاری در آثار سینمایی داشت و البته در تلویزیون نیز سریال‌هایی مانند سفر سبز و شیخ بهایی و پریا را نیز بازی کرد. حالا در جدیدترین تجربه بازیگری لادن مستوفی، او این روزها در سریال «گناه فرشته» حضور دارد. مستوفی در «گناه فرشته»، نقش مهتاب محتشم؛ یکی از شخصیت‌های اصلی زن را بازی می‌کند که در قامت یک‌وکیل در کنار همسرش؛ حامد تهرانی با بازی شهاب حسینی به پرونده‌های قضایی رسیدگی می‌کنند. مستوفی در «گناه فرشته» هم همچون «دوران سرکشی»، در همان قامت یک زن حامی و قدرتمند که سعی می‌کند از مظلوم دفاع کند، حضور دارد و احتمالاً این تقارن - آن هم بعد از گذشت دو دهه از ساخت سریال «دوران سرکشی» - برای مخاطب دلنشین است. اگر چه باید منتظر ماند و دید، حضور او در سریال «گناه فرشته»، باز هم می‌تواند خاطرات خوش یک‌بازی متفاوت و محبوب را زنده کند یا خیر؟

آقایی و حسینی؛ تقابل متفاوت خیر و شر

یکی از جذابیت‌های ساخت سریال به‌خصوص در ژانر درام معمایی، استفاده از ترکیب بازیگرانی است که می‌توانند با یکدیگر میج شده و فضای واقعی‌تری به داستان بدهند. شاید نمونه آخری که می‌توان برای ترکیب برنده بازیگران به‌یاد آورد، سریال «پوست شیر» باشد. جایی که نعیم با حضور رضا پروانه توانست به یک شخصیت مهم و تأثیرگذار تبدیل شود و در پیشبرد درام به‌عنوان عنصر محرک کار کند. ازسوی دیگر همواره خیر و شر در تقابل با

چهره

توران نسل اول رفت

توران مهرزاد، متولد سال ۱۳۰۹ در تهران بود. او فعالیت هنری خود را از سال ۱۳۳۳ در عرصه تئاتر زیر نظر عبدالحسین نوشین آغاز کرد و از بازیگران اصلی گروه نوشین در تئاتر فردوسی و تئاتر سعدی به‌شمار می‌آمد. مهرزاد، بازی در نمایش‌های رادیویی را از سال ۱۳۳۵، فعالیت در دوبله را از سال ۱۳۳۸ و بازی در سینما را از سال ۱۳۴۷ با فیلم «تنگه ازدها»، به کارگردانی سیامک یاسمی آغاز کرد. فیلم‌های «خط‌قرمز»، «برخی‌ها»، «هامون»، «برج مینو»، «لیلا»، «قرمز»، «دلشدگان»، «پری» و «عینک دودی» از جمله آثاری است که با نقش آفرینی او در سینما، روی پرده رفت. او یکی از آخرین بازماندگان نسل اول رادیو در ایران بود. این بازیگر پیشکسوت، دوبلور و گوینده رادیو، شامگاه سه‌شنبه ۲۸ آذرماه، در ۹۳ سالگی درگذشت. پیکر این هنرمند پیشکسوت عرصه هنرهای نمایشی، روز شنبه، دوم دی‌ماه از محل ساختن ارگ تاریخی رادیو، واقع در میدان پانزده خرداد، به‌سمت قطعه هنرمندان بهشت زهرا تشییع می‌شود.

کتابخانه

واکاوی سینمای کیمیایی

کتاب «استعاره در سینمای کیمیایی (رویکردی شناختی به نقد فیلم)»، نوشته یکتا پناه‌پور، در ۲۷۴ صفحه و با قیمت ۲۶۰ هزار تومان، توسط انتشارات لوگوس منتشر شده است. یکتا پناه‌پور، دکترای زبان‌شناسی، در این کتاب تلاش کرده است که با پژوهشی ژرف، به نرفته‌های جهان سینمایی مسعود کیمیایی نزدیک‌تر شود. کتاب «استعاره در سینمای کیمیایی»، دریافتی است ناب و زلال که بیش از نیم‌قرن سینمای کیمیایی را اندیشمندانه واکاوی می‌کند و رهیافتی است بسیار نو و درخور ستایش. همچنین، راهکارهایی را برای نویسندگان توانایی سینمایی در جهت پیگیری آثار سینماگران برجسته دیگر فراهم می‌آورد و می‌تواند دریچه‌ای تازه برای خوانندگان بگشاید. خواندن کتاب «استعاره در سینمای کیمیایی» هم برای علاقه‌مندان رشته زبان‌شناسی، مطالعات سینما و تئاتر، پژوهش هنر و رشته‌های مرتبط دیگر، هم برای دلبستگان سینمای ایران و سینمای کیمیایی می‌تواند سودمند و بهترین پیشنهاد باشد.

استعاره در سینمای کیمیایی (رویکردی شناختی به نقد فیلم) نویسنده: یکتا پناه‌پور انتشارات: لوگوس

تاریخ

آغاز جمهوری پنجم فرانسه

با انقلاب ۱۷۸۹ فرانسه، رژیم حکومتی این کشور از سلطنت به جمهوری تغییر کرد. این جمهوری که بعدتر به جمهوری اول مشهور شد، تا سال ۱۸۰۴ به‌طور انجمنی، امپراطوری فرانسه بناپارت، تأسیس شد اما با انقلاب ۱۸۴۸ مجدداً رژیم فرانسه به جمهوری دوم فرانسه نام گرفت. با به قدرت رسیدن لوئی ناپلئون، برادرزاده ناپلئون، از ۱۸۵۲ تا ۱۸۷۱ رژیم امپراطوری اعلام شد، اما با سرنگونی امپراطوری در سال ۱۸۷۱ به وسیله آلمان، بار دیگر رژیم فرانسه تبدیل به جمهوری شد که این جمهوری تا سال ۱۹۴۰ و اشغال فرانسه، دوام یافت و به جمهوری سوم فرانسه معروف شد. پس از آزادی فرانسه در جنگ جهانی دوم و از سال ۱۹۴۶ تا ۱۹۵۸، جمهوری چهارم تأسیس شد. بحران سیاسی در فرانسه و کابینه‌های متزلزل اما دوباره شرایطی را رقم زد که منجر به ریاست‌جمهوری شارل دوگل در ۲۱ دسامبر ۱۹۵۸ شد و با تهیه طرحی که به موجب آن، رئیس‌جمهور قدرتی برابر با قوه‌مقننه پیدا می‌کرد، جمهوری پنجم آغاز به‌کار کرد.